

MURHAPELI
VESA TAATILA

WSOY

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© VESA TAATILA JA WSOY 2023

978-951-0-48728-0

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

PAINETTU EU:SSA

KANNEN SUUNNITTELU: SAMI SARAMÄKI

Lähtö

Tummahiuksinen mies istui pöydän ääressä. Seinäkellon tikitys ja paikalleen solahtavien luotien mekaaniset napsahdukset kaikuivat huoneessa. Sade nakutteli ikkunoita. Tuulenpuuskat heläyttivät niitä säännöllisin väliajoin, mutta miehen keskittyminen piti hänen katseensa ja kätensä pöydän päällä.

Yhteen lippaaseen mahtui viisi ammusta. Hän täytti kolmatta. Viimeinen tyhjä lipas lepäsi pöydällä. Kyynärtaipeen lihakset elivät nahan alla sormien työskennellessä.

Mies antoi kätensä juosta siilitukan yli. Se olisi pitänyt leikata sotilaskurin mukaiseksi kolmeen milliin. Saatanan munattomat sivaripellet antoivat tukkansa roikkua otsalla eivätkä ymmärtäneet, miten paljon se häiritsee kaikkein tärkeimmillä hetkillä. Sotilaalla ei ole varaa raapia luteita hiuksista, kun viholliset vyöryvät päälle kaikista suunnista. Siitä hän oli muistuttanut, mutta eiväthän ne olleet häntä halunneet kuunnella. Nyt kuuntelisivat, perkele.

Sormenpäät tuntuivat kosteilta. Ne jättivät hylsyihin rasvaisen näköisiä tahroja. Hän oikaisi selkäransansa, hengitti pari kertaa syvään, kuivasi kätensä takataskusta kaivamaansa puuvillaiseen nenäliinaan ja painoi kat-

seensa takaisin pöytään. Rauhoitu, hyvä mies. Maailma on se mikä on, ja tehtävä on tärkeämpi kuin tukka. Sillä, mikä oli jäänyt tekemättä, ei ollut merkitystä. Ainoa, millä oli mitään väliä, oli tämä hetki. Inšallah, saatana. Hymy kipristi ulkoilman loville tuivertamat silmäkulmat.

Hän räpäytti vielä kerran silmiään ja keskittyi työhönsä.

Ruskeiden silmien katse ihaili jokaista patruunaa ennen kuin ne solahtivat paikoilleen. Kuparin ja lyijyn sileät pinnat olivat hänelle kuin ihmispatsaat taiteentuntijalle, vain tarkoituksenmukaisempia. Jokaisella yksityiskohdalla oli merkityksensä, ja lopputulos oli lupaus teollisen puhtaasta maailmasta. Jopa lippaaseen asettuvan ammuksen ääni oli merkitsevä. Jämerä napsahdus kertoi, että se oli löytänyt oikean paikkansa tässä epätäydellisessä maailmassa eikä aiheuttaisi ongelmia, kun se pääsisi palvelemaan tarkoitustaan. Tämä luoti ei pettäisi häntä, ei hylkäisi väärällä hetkellä, ei lentäisi harhaan. Ihmiset tekevät virheitä, aseet eivät, ainakaan ammattimiehen käsissä.

Hän oli oppinut nauttimaan panostamisesta kolmeen kertaan. Ensimmäinen oppitunti oli jatkunut vuosia isän käden karheassa ohjauksessa ensin ampumaradalla ja sitten kaurismetsällä. Silloin oli ollut kunnia-asia saada pitää lippaat täynnä ja ase jatkuvasti käyttövalmiina. Lopulta isä oli antanut hänenkin ampua raskaalla kiväärillä.

»Poika perkele, tästä ei sitten puhuta muiden kuullen», isä oli sanonut nuhjaistessaan kauriin kaataneen pojan oranssia lippalakkia alemmas otsalle ja pyyhkäisessä karvaiselta poskeltaan jotain kosteaa, varmaan hikipisaran.

Toisen kerran hän oppi panostamaan joukkueensa kanssa Parolannummella. Siellä lataaminen oli ollut jatkuvaa kilpailua. Kovin jätkä täytti lippaat nopeimmin, kokosi rynnäkkökiväärin oikeimmin, ampui tarkimmin. Tärkeintä oli olla aina kärjessä. Voittaa muut. Huolehtia, että kaikki tiesivät, kuka oli tuvan kingi. Hänellä ei ollut mitään ongelmaa nousta evoluutiokisan huipulle, ei niiden veltojen läskien keskuudessa. Hän ei huomannut suupielensä venymistä halveksuvaan irvistykseen, mutta tunsi pahan maun työntyvän kielelle. Sylkäistä olisi pitänyt, mutta ei sisällä. Se ei ollut sopivaa, suomalainen sotilas ei tee sellaista.

Kolmannella kerralla hän oli vihdoin ymmärtänyt, että aseiden kanssa toimiessa ei ollut kyse kunniaista tai kilpailusta vaan arkisesta työstä. Maailman parhaat ammattilaiset olivat näyttäneet hänelle mallia. Jokainen vapaahetki kannatti käyttää ammustäydennyksiin ja lippaiden täyttöön. Kun tositalanteessa tuli tarve aseiden käytölle, ei ollut aikaa valmistautua. Kuolleet pystyi erottelemaan elävistä laskemalla jäljellä olevien laukausten määrän.

Tänä yönä hän oli laskenut tarvitsevansa kymmenen ammusta, joten hän latasi kaksinkertaisen määrän.

»One is none, two is one», erikoisjoukkojen taistelijat hokivat aina, kyllästymiseen saakka.

Mies olisi antanut mitä vain saadakseen osallistua samaan koulutukseen maailman parhaiden taistelijoiden kanssa, mutta ei, ei se ollut mahdollista tässä tasa-arvon riivaamassa keskinkertaisuuksien maassa. Kun hän sitten oli vihdoin päässyt oikeaan paikkaan, hänet suljettiin liian nopeasti pois ainoasta yhteisöstä, jota hän oli kunnioitta-

nut. Sieltä hän olisi löytänyt kotinsa ilman niitä saatanan niuhottajia. Hän henkäisi syvään. Hyvää oppia se oli tuonut joka tapauksessa. Lippaita kului aina enemmän kuin oli suunniteltu. Liikaa on melkein riittävästi, kun tulee kusiset paikat.

Tänään kuisia paikkoja tulisi, hän mietti, eikä ollut varma tovereistaan. Olikohan Jonne oikea tyyppi, vai vain pelkkää pumpattua lihasta ja helvetillistä uhoa? Sitä mies ei vielä tiennyt, ei varmuudella. No, pian hän tietäisi, oliko sillä lappalaisketaleella yhtä paljon munaa kuin puheita, ja niin tietäisivät kaikki muutkin. Hän itse kyllä näyttäisi, miten mies vastaa huutoon, eivätkä muut ihmiset häntä oikeasti kiinnostaneetkaan.

Hän liu'utti viimeisen ammuksen neljänteen lippaaseen. Jos joku zen-mestari olisi ollut katselemassa, kasvoille olisi voinut levitä ymmärtäväinen hymy. Tässä oli ihminen, joka tiesi täsmälleen mitä teki ja eli satoriaan juuri tässä ja nyt. Täysin keskittyneenä hetkeen, jossa ei ollut muuta maailmaa. Hänen jokainen liikkeensä oli harjittu ja konemaisen samankaltainen edellisten kanssa. Kaikesta näki, että hän olisi voinut työskennellä nopeammin, mutta kiirehtimiselle ei ollut tarvetta. Huoneessa leijui rauha, jota ulkona uliseva marraskuu syvensi. Kellon viisarit ohittivat aamukuuden.

Kun kaikki lippaat oli panostettu, mies siirsi ne mustaan tekonahkaiseen olkalaukkuun. Loput kolmekymmentä panosta hän jätti pahvilaatikkoon, joka seurasi lippaita kassin pohjalle. Koskaan ei voinut olla varma, mitä olisi edessä.

Laukussa oli ennestään Caterpillarin älypuhelin, kaksi puolen litran vesipulloa ja Mars-patukka. Ympärielleen katsomatta mies nousi, poimi laukun käteensä, kouraisi pöydän alta kiväärrikassin olalleen ja lähti huoneistosta rappukäytävään. Vanhasta tottumukselta hän lukitsi oven, vaikka sillä ei ollut mitään merkitystä. Hän ei palaisi Forssaan enää koskaan.

*

Miten missään voi olla näin hiljaista, ylikonstaapeli Lotta Pitkänen kysyi taas kerran itseltään. Pitkän yövuoron aikana Loimaalla ei ollut tapahtunut mitään, mikä olisi kiinnostanut poliisia. Tai no, olihan siellä ollut se yksi tuttu kaljajengi joen rannassa, ja pari kakaraa, jotka ajoivat isukien traktoreilla pillurallia torin ympärillä, mutta niissä ei ollut mitään poikkeavaa. Ei hänelle eikä Loimaalle. Haalarikollegat olivat käyneet hoitamassa tapaukset. Lotta oli voinut keskittyä juomaan hapanta kahvia ja viimeisen tunnin ajan opastamaan laitoksen tuoreinta konstaapelia, Pirttiä, oikeaan poliisityöhön. Pirtti oli varmasti ollut koulussa luokan hikipinko, tänäänkin tullut jo kaksi tuntia ennen vuoronsa alkua pänttäämään viimeisiä Poliisihallituksen ohjeita, Lotta mietti. Olinkohan minäkin joskus noin vihreä, ylikonstaapeli ihmetteli, nojasi taaksepäin toimistotuolissaan ja venytteli valvomisen jäykistämää niska.

Seinäkello vilahti Lotan näköpiiriin, vaikka hän oli yrittänyt olla katsomatta sitä. Loimaalla viisaritkin raahustivat kuin savisessa pellossa. Vuoro oli jatkunut jo ikuisuuden, mutta hän tiesi pitkästä kokemuksesta, että viimeinen

tunti tuntuisi loppumattomalta. Toisaalta, ei siinä ollut mitään valittamista. Hän oli saanut kokea jo ihan tarpeeksi mielenkiintoisen elämän, eivätkä nämä pitkät yövuorot olleet oikeasti ikäviä hetkiä. Afganistanissa hän oli monena yönä haaveillut juuri tällaisesta toimettomuudesta koettaessaan päästä uneen päivien painajaisista.

Lotan päässä häivähti mielikuva kukkakuvioisella pöytäliinalla maanneesta irtokädestä, jossa oli vain kolme sormea. Kyynärluun pää oli törröttänyt jo harmaantuneesta lihasta ja kärpäset pörränneet laiskasti sen ympärillä. Hän pakotti ajatuksen takaisin lukkojen taakse. Nuo muistot oli käsitelty, tallennettu ja arkistoitu, eikä niillä ollut mitään yhteyttä Loimaan hiljaisuuteen.

Ylikonstaapeli nosti varovasti pohkeensa pöydän reunalle niin, että kengänpohjat eivät likaisi viilupintaa. Hänen täytyi olla tarkkana, etteivät tuolin pyörät lähtisi rullaamaan alta. Se tästä enää puuttuisi, että hän joutuisi sairauslomalle murrettuaan häntäluunsa toimistotöissä. Kollegat eivät tyytyisi nauramaan selän takana.

Lotta nojasi päänsä niskatukeen ja sulki silmänsä. Pian tämä vuoro olisi loppu ja Ahmedkin palaisi työmatkaltaan, niin hän viestissä oli luvannut. Illalla varmaan, mutta niin pian kuin mahdollista, siinä oli lukenut. Ylikonstaapeli tunsi, miten siviili hänen univormunsa sisällä odotti sitä hetkeä.

Hyvä yö on hiljainen yö, Lotta mietti ja tunsi kasvojensa rentoutuvan virkailmeen takana. Loimaille hän halusi jäädä, koko loppuelämäkseen.

1.

1200-kuutioisen Harley-Davidsonin ääni syveni, kun se kiisi matalan mäen syrjää ylös. Ajaja nautti jalkojensa välissä jylläävästä voimasta; raa'asta maskuliinisuudesta, jota koneen neljä sylinteriä häneen jyskyttivät. Pyörä oli tuotu Suomeen vapauden ihmemaasta vasta puoli vuotta aiemmin, mutta tuntui kuin hän ja kone olisivat olleet ikuisesti yhdessä. Jos hän olisi ollut taipuvainen hempeilyyn, hän olisi tuntenut jotain lämmintä läikähtävän sisällään, mutta sellaisille hullutuksille ei kuskin elämässä ollut tilaa.

Maailman limaiset ääriiviivat viuhuivat ohii aamuyön tihkusateessa. Marraskuun viima pursotti kylmää ilmaa rintaan mustan nahkatakkin vetoketjun välistä. Liikenne oli hiljaista, ja nopeutta saattoi helposti nostaa rajoituksen yläpuolelle. Mikään inhimillinen ei olisi saanut ajajaa pysymään lain sallimissa rajoissa; prosenttimies oli aina taistelussa koko saatanan maailmaa vastaan. Hän ja moottori-pyörä muodostivat yhden kapinallisen, omaa elämäänsä elävän kokonaisuuden. Ajaja tiesi voivansa luottaa koko maailmassa vain rakkaudella kustomoimansa Roadsterin syleilyyn ja tiesi myös, että pyörä nautti saadessaan olla isäntänsä rakkauden kohteena. Yhdessä he olivat asfalttisoturi.

Vapaa mies ajaa omia polkujaan, omalla aikataulullaan. Ei niitä menoja ja tuloja tarvitse kenellekään selitellä, hän ajatteli. Joku nössö menee saunaan runkkaamaan, minä ajan. Edellisen illan synnyttämä olutröyhähdys täytti kypärän. Siitäkin purpahduksesta olisi varmaan joku vitun van-
kilapsykologi kehittänyt perverssin jutun hänen äidistään. Kaasukahvaa vääntävä jämerä nyrkki vaaleni hanskan alla.

Ajaja tunsi hansikasta vasten, miten oikean käden rystytset olivat turvonneet. Kahdessa oli hampaiden aiheuttamia viiltoja. Vitun hang around -kakarot eivät olleet ymmärtäneet omaa paikkaansa. Nyrkkiä jomotti, mutta se tunne oli miehelle tuttu ennestään. Kurikersantin kunnian voi lukea käsien arvista.

»Vittu, ei me koskaan saada kunnioitusta tässä vitun maassa, jos me vaan annetaan niiden vitun enkelipellejen pompottaa itseämme», kakaralauman puhemies oli kimitänyt risupartansa läpi.

Kerhon vanhemmat jäsenet muistivat jo haudatun presidenttinsä käyttäneen usein samoja sanoja. Vaikka Helvetin Enkeleiden torpedo olikin joutunut pitkäksi aikaa rundiin ja saanut siellä sopivan rassauksen, ei kokenut johtaja siitä herännyt henkiin. Joskus kannatti elää ja antaa elää, vaikka oli kuinka oman tiensä kuski. Tai ainakaan ei kannattanut lähteä hakkaamaan päätä liian kovaan seinään ilman pomminvarmaa suunnitelmaa.

»Nyt jätkät turvat kiinni, saatana. Minun ei vittu teille tarvitse selittää päätöksiäni, jumalauta. Kun me teemme tilit selväksi, ne saatanan enkelitkin sen tietävät, mutta vielä ei ole sen aika», uusi presidentti oli karjunut takaisin.

Ajaja pyöritteli päätään mattamustan kypärän alla. Ei ollut hyvä merkki, että johtaja joutui korottamaan ääntään hang around -nössöille. Se oli merkki siitä, että kohta olisi hyvä aika vaihtaa kerhon presidenttiä uudestaan. Miehen huulet kiristyivät harvinaiseen myhäilyyn, joka ei olisi juuri näkynyt pitkän parran alta. Hänellä oli mielessä ainakin yksi tarpeeksi kova mies johtoon.

Presidentti oli katsonut häntä ensin vihaisena ja sitten melkein anovana. Eivät muut sitä varmaan olleet huomanneet, mutta hän oli. Ei moottoripyöräkerhoa voi johtaa anomalla.

Kun motoristi oli hakannut rotannäköisen paskanaman kuriin, se oli vinkunut kuin pistetty enkeli. Työnsä päätteeksi hän oli muistuttanut jätkää paikastaan vielä parilla tarkkaan tähdätyllä potkulla, ja yksi vanhemmista kavereista oli sylkäissyt oluenlopun lattialla hampaitaan etsivän lihakan päälle. Muut pikkujätkät hiljenivät nopeasti. Presidentti mulkoili kuin joku vitun mafiafilmin konna, köyhän miehen De Niro saatana. Luuli kukkoilevansa tunkion päällä, perkele. Ajaja tiesi, kenen hallussa tilanne oli oikeasti ollut. Niin tietäisivät kohta muutkin kerholaiset. Harley-Davidson lensi kymppitietä turvallisen pimeässä aamussa.

Tai ainakin melkein pimeässä.

Vasemmassa peilissä häikivät perässä roikkujan ajovalot. Auto oli pysynyt perseessä kiinni ainakin viisi kilometriä, silloinkin kun vauhtia oli suoralla pitkälti toistasataa. Koko aikaa niin ei voinut ajaa, ei edes tällä uudella Roadsterilla. Sade oli kuolannut epätasaisen asfaltin liukkaaksi.

»Vittu, menisi ohi, jos kerran on kiire. Mutta se on riisipussi, saatana. Eihän se ohi pääse», moottoripyöräilijä mutisi kypäränsä sisällä ja röyhtäisi uuden Koff-pilven.

Auto oli liian vanha poliisiautoksi, jos tärisevästä peilistä saattoi jotain päätellä. Ei sieltä sakkoja olisi tulossa – vaikka ei hänellä niitä ollut tapana kyllä maksaa. Kytät saivat tulla vapaasti vaatimaan rahojaan kerholta ja katsoa, kaivaisiko mies kuvetta jätkien edessä. Vitun virkapellet vaippapuvuissaan. Eivät ne pystyisi mitään miehelle, jolla oli prätäkä, rotsi ja jengi. Eivät, vaikka panisivat rundiin. Mies on vapaa, kun elää omilla säännöillään, ei siinä jokin valtionhotelli merkkää vittuakaan. Karhumainen virnistys oli taas leviämässä parran alla, kun valot häikäisivät peilissä.

Moottoripyörän ajaja tajusi ohittavansa pientä kylää pitkän suoran jälkeen. Forssa oli jo kaukana takana ja kohta täytyisi kääntyä Loimaan suuntaan. Oikealta sujahti ohi häivähdys rintamamiestalosta, jonka seinässä roikkui mainoskyltti. Edessä oli kuru, johon vasemmalla tököttävän bensiiniaseman mainoskyltti koetti levittää hohdettaan. Perässä roikkuneet valot olivat yhtäkkiä melkein takalokasuojassa kiinni. Hän käänsi kaasukahvaa ja painautui lähemmäs bensiinitankin pyöreää muotoa samalla kun kone veti ylös loivaa, lyhyttä mäkeä. Peileistä häikivät valot peittivät taustanäkymän kokonaan. Vittu, se roikkuu ihan perseessä kiinni, ajaja suhahti partaansa.

Pieni mäkinpyöpylä tasoittui pitkäksi suoraksi. Hän tunsi, miten Harrikka olisi halunnut avata kaasun kokonaan ja karistaa riisipussin perästään. Sitä hän ei aikonut

sallia. Kuski oli tämän kaksikon kingi. Hän väläytti jarruvaloa perässään roikkuvalle autolle ja vaihtoi vaihdetta pienemmälle. Moottori ulvaisi vastalauseen mutta totteli nöyrästi käskijäänsä. Suoran puolivälissä olisi risteys, eikä liukkaalla asfaltilla kannattanut kääntyä liian kovalla vauhdilla. Ajovalot pienenivät hetkessä teräviksi pisteiksi kuin auto olisi pysähtynyt paikalleen.

Ajaja jarrutti tasaisesti, mutta silti takapyörä tuntui haluavan lähteä liirtämään. Perkele tätä suomalaista asfalttia. Risteys mateli lähemmäs, ja koneen kierrokset hyrisivät matalasti jo melkein tyhjäkäynnillä. Auton valot olivat enää hämärä häivähdys.

Juuri ennen käännöstä joku töytäisi häntä selkään. Aluksi ajaja ei tuntenut kipua, pikemminkin kuin olisi saanut toverillisen potkun maatessaan maassa tappelun jälkeen. Sitten selkä tuntui syttyvän tuleen ja hengittäminen muuttui yskimiseksi. Tämä potku tulikin raudoitetulla saappaalla. Lavan polte leveni koko selkään, ja suuhun tulvahti raudan maku.

Häntä väsytti vastustamattomasti. Silmät lupsahtivat kiinni. Maailma hidastui. Nyrkki pureutui kaasukahvaan ja väänsi siitä turvallisuuden tunnetta. Väkivahva moottori röhähti kiitoksensa, veti koko kentaurin ensin risteuksen ohi ja käänsi sen sitten pientareelle.

Mies ja kone lensivät yhtenä myyttynä ojan yli mutaiselle pellolle. Matkustajaksi muuttuneen kuskin takapuoli ei noussut nahkapenkiltä missään vaiheessa. Hän lepäsi bensiinitankin päällä ja tunsu koneen ulvovan, kun takapyörällä ei ollut kosketusta kiinteään alustaan. Moottori-

pyöräilijä kuoli yhdessä rakastamansa koneen kanssa hämäläiselle pellolle ymmärtämättä, mitä oli tapahtunut. Kuolinsyyntutkija joutuisi kovan paikan eteen koettaessaan määrittää, oliko lopullinen kuolinsyy iskeytyminen maahan vai oikean keuhkon ja kaksi nikamaa räjäyttänyt pehmeäpäinen luoti.

Moottoripyörää pitkään peilissä kiusanneen auton kuski nousi polviasennosta takaisin autoonsa. Hän ajoi parin sadan metrin matkan kolaripaikalle, kääntyi oikealle ja pysäytti risteyksen jälkeen tien laitaan. Ampuja nousi varovasti autosta ja kuulosteli hetken. Aamun ainoat äänet olivat hänen autonsa tyhjäkäynti, pellolla sihisevä moottoripyörä ja tuulen vihmoman sateen ropina asfalttiin.

Ampuja hölkkäsi möykyn luo. Kyntöpellon muta tarraisi kiinni lenkkikenkiin. Onneksi matka ei ollut pidempi. Olisi pitänyt ottaa vaihtolenkkarit mukaan tai kunnan saappaat takakonttiin.

Pellolla makaavasta mytystä oli mahdotonta sanoa, missä ihminen loppui ja pyörä alkoi. Insinööriyön ja luomistaidon mestarinäytteet olivat muotoutuneet yhdeksi olennoksi, lihan ja kromin kyborgiksi. Koneesta näytti valuvan verta ja ajajasta öljyä. Kaikki otuksen kuusi raajaa olivat sekaisin keskenään muutaman metrin säteellä. Moottoripyöräilijä olisi ehkä ollut tyytyväinen päästessään kuolemassa yhtymään lopullisesti pyöräänsä.

Taiteilija ei jäänyt ihastelemaan mestariteostaan. Nyt ei ollut oikea hetki.

Ampuja kyyristyi nopeasti puoliorgaanisen jätekan puoleen ja etsi nahkatakkin pitkän etuvetoketjun. Hän

riuhtaisi rotsin auki ja kaivoi povitaskusta hämmästyttävän hyvin säilyneen lompakon. Ampuja etsi kuolleen miehen ajokortin, asetteli sen kypärän päälle ja otti viiden sekunnin videopätkän puhelimellaan. Se alkoi tiukkana rajauksena kuolleen henkilötiedoista ja levisi siitä niin, että lopussa ajokortti ja kypärä näkyivät ainoina ehjinä yksityiskohtina groteskissa nykyaikateoksessa. Kännykän valo maalasi maisemaan mustan kasan, jossa kiilteli punaisia ja valkoisia alueita.

Ampuja pyyhkäisi kämmenselällään kännykän näyttöä kuivemmaksi ja katsoi kuvaamansa pätkän läpi. Ei sillä ehkä mitään taiteilijahinttien kisoja olisi voittanut, mutta näytöltä pystyi lukemaan ajokortin tiedot, ja ainakin sen loppukuvasta näki, että kohde oli varmasti hengetön. Se riitti. Hän lähetti tiedoston uuden TikTok-tilin ensimmäiseksi julkaisuksi. Ei se siellä pitkään keikkuisi, tällä sisällöllä, mutta tarpeeksi kauan kuitenkin.

Hän juoksi autolleen, kaasutti pois ja ehti juuri Ypäjälle ja Loimaalle johtavalla pikkutiellä metsän piiloon ennen kuin Turun suunnasta tuli aamun ensimmäinen työmatkailija. Hän suhahti kuolleen motoristin ja Harley-Davidsonin ohi mitään huomaamatta, katse keskittyneenä varomaan hirviä ja ajatukset jo aamun ensimmäisessä suunnittelupalaverissa.

Yksi.

2.

Pirjon mielestä Ypäjän keskusta ei marraskuisena aamuna juurikaan eronnut haudasta. Molemmissa oli pimeää ja kylmää, ja ihmiset maatuivat hitaasti arkuissaan.

Pönäköiksi puetut lapset eivät näin jumalattomaan aikaan olleet vielä matkalla kouluun, eikä kylässä ollut enää montaa töihin kulkijaa, Pirjo mietti. Nuoret olivat lähteneet opiskelemaan ja jääneet sille tielle. Vanhukset ja työttömät koettivat pärjätä keskenään, kuka mitenkin. Koko hämäläinen rajakylä oli kääriytynyt talvihorrokseen odotamaan lyhyen kesän kalpeaa aurinkoa, joka näkisi taas vuoden aikana vähän pienentyneen asujaimiston kömpivän hetkeksi mökeistään.

Pirjo käveli hämärässä kohti Loimaata ja Forssaa yhdistävää tienpätkää. Hänellä oli aikaa ehtiä linja-autopysäkille, mutta ei hän olisi kiirehtiä voinutkaan. Vuosikymmenet Loimaan aluesairaalan siivoojana olivat vaatineet veronsa polvinivelistä ja selästä. Pirjo katseli nykyisin aina lattiaa ja työnsi edessään henkistä työvälinekärriä. Polvet naksuivat, ja oikeassa kyljessä oli tuntunut kuukauden ajan uudenlaista pistävää kipua. Pitäisi varmaan joskus kysyä kahvitunnilla hoitajalta, mitä se tarkoitti. Mutta olihan noita viiltoja koettu ennenkin, eivätkä ne kuolemaksi

olleet koskaan koituneet. Vahinko, hän puhahti melkein ääneen ja heivasi taas jalkaansa askeleen eteenpäin.

»Eivät vaivat itkemisestä parane, kyllä Luoja sen korjaa, minkä parhaaksi katsoo», hän mutisi itsekseen.

Nuorena tyttönä Pirjo oli itkenyt paljon, mutta siitä oli jo aikaa. Kun kaksosten isä oli löytänyt nuoremman naisen ja perustanut uuden perheen Forssaan, hän oli itkenyt monta viikkoa. Lasten sairaudet ja se, miten heitä kiusattiin koulussa köyhiksi, olivat nostaneet vedet silmiin ilta toisensa jälkeen. Sitten harvemmin ja harvemmin, kunnes kyyneleet olivat lopulta kuivuneet. Niistä ei ollut hyötyä jatkuvissa suruissa, ja iloja Pirjolla ei ollut.

Ypäjän keskustan erotti kantatiestä metsäinen mäki. Autolla se ei olisi tuntunut juuri miltään, mutta lihasvoimin liikkuessa rinne tuntui pystysuoralta, kipeillä polvilla raahustaessa ja pimeää asfalttia tuijottaessa. Vuosien kuluessa mäki oli jyrkentynyt entisestään. Marraskuussa tie ei ollut vielä jäinen, mutta tihkusade vihmoi ikuisessa vastatuulella ja huivi oli jo päästänyt kosteuden Pirjon harmaaseen tukkaan. Kohta pitäisi siirtyä pipoon, Pirjo ajatteli ja puhisi eteenpäin.

Mäen päällä näytti olevan auto. Sen valot häikivät kipeitä silmiä. Pirjo suojasi silmiään kädellä kuin olisi katsellut aurinkoa. Miksi tuommoisinkin piti tulla häntä kiusaamaan?

Pirjo nautti syysaamujen pimeydestä. Hän oli lapsesta lähtien tuntenut olevansa suojassa, kun kukaan ei nähnyt. Valokeilassa olo ei ollut häntä varten. Pirjo ei olisi koskaan suostunut tosi-tv-ohjelmaan, vaikka mitä muuttumisleikkejä olisi luvattu. Pirjo irvisteli ajatukselle. Mieluummin saisi kuolema tulla ja viedä kuin sellaiseen leikkiin lähtisin, hän tuskaili viimeisellä askeleellaan.

Pehmeä luoti teki pienen reiän keskelle Pirjon rintalastaa. Selän puolelle syntyneeseen aukkoon olisi mahtunut hierojan nyrkki. Luoti oli repinyt mukanaan keuhkoputken, palan sydäimestä ja räjäyttänyt yhden nikaman. Keski-ikäisen naisen ruumis nytkähteli maassa veren pulputessa sekä rinnasta että selästä ja juostessa sateen laimentamana mäkeä alas. Vasen jalka potki itsekseen, oikea makasi suorana. Pirjon aivot kieltäytyivät tuntemasta kipua, ja hän ehti kuolla ennen kuin ampumahaavan aiheuttama shokki loppui.

Ampuja odotti hetken, näkyisikö jossain valoa tai liikettä. Laukauksen ääni oli jostain syystä kiirinyt tavalista kovempaa yli kylän. Aamuyön hiljaisuus tai maaston muodot varmaan kaiuttivat räsähdyistä. Täällä ei ollut teräväreunaisia vuoria, jotka estäisivät taisteluita kuulusta naapurilaaksoihin.

Ikkunat pysyivät pimeinä, eivätkä edes koirat haukkuneet. Sade vihmoi kuusenoksiin ja ropisi mustaan maahan, muuten kaikki oli hiljaista.

Mies laski aseensa takaisin autoonsa ja hölkkäsi kevyesti alamäkeen ruumiin luo. Naisen käsilaukku oli juuri niin täynnä kuin hän oli olettanut, mutta pienellä etsimisellä löytyi sairaalan työntekijäkortti, josta ampuja sai tunnistettavan kuvan videolleen. Jostain syystä naisen kasvot näyttivät riutuneemmilta otsan päällä lepäävän vanhan kortin valokuvassa kuin marraskuista tihkua avoimin silmin tuijottavassa höyryävässä ruumiissa. Nainen hymyili kuolemassaan onnellisena ja vuosia ikäänsä nuorempana.

Kaksi.

3.

Kolme, neljä ja viisi.

Kolmantena matka päättyi tuulipukuiselta maanviljelijältä, tai iästä päätellen entiseltä sellaiselta. Hän oli ajanut kitisevällä polkupyörällä Petäjoki-tienviitan osoittamasta suunnasta hehkuva tupakka suupielessä. Olisi nyt edes rasvannut ketjunsä, niin olisi päässyt helvettiin mukavammin, ampuja mietti videota kuvatessaan.

Neljäntenä luodin tielle osui nyrkkejä nahkatakkinsa taskunpohjiin puristanut viluisen näköinen nuorukainen Heimolinnä-nimisen rakennuksen katoksessa. Suojelukuntatalo varmaan, liian pramea työväelle. Ampuja ihaili rakennusta: piparireunukset ja kaikki. Siihen aikaan ne osasivat rakentaa, ei mitään betoninharmaita elementtejä toinen toisensa päällä kuin legotalossa, hän mietti ja kuvasi kuuden sekunnin videoklipin.

Ensimmäisen lippaan viimeisen patruunan sai ST1-huoltoasemalla autoaan tankannut keski-ikäinen nainen. Varmaan työmatkalla, tummahiuksinen ampuja pohti. Naisen ei tarvitsisi enää kantaa huolta työilmapiiristä ja kärvistellä huonossa sisäilmassa, saisi olla kiitollinen hänelle.

Joka kerta hän toimi samoin. Ampuja näki sopivan, yksinäisen kohteen noin sadan metrin päässä. Hän pysäytti auton ja nousi ulos kiväärinsä kanssa, veti panoksen piippuun, tähtäsi keskelle uhrinsa rintaa ja ampui yhden laukauksen. Hän odotti hetken, seurasi laukauksen äänestä jotain reaktiota. Kertaakaan ei lähitalojen ikkunoihin syttynyt valo ja ovet alkaneet paukkua. Maailman mahtui ääntä, ja jos joku olisikin laukauksen tunnistanut, olisi varmaan vain vetänyt kaihtimet eteen, ettei tarvitsisi tietää, mitä ulkona tapahtui. Helvetillisiä lampaita nämä suomalaiset.

Muutaman sekunnin odottelun jälkeen mies istuutui kuskin penkille ja ajoi uhrinsa viereen. Hän nousi autosta, etsi uhriltaan henkilöllisyystodistuksen ja otti videoklipin. Lopulta mies nousi takaisin autoon, latasi tallenteen Tik-Tokiin ja kaasutti eteenpäin.

»Tehokas prosessi tuottaa laadukkaita lopputuloksia minimaalisella panostuksella», ampuja muisteli koulusta saamiaan oppeja. Jokin voima tuntui pakottavan suupieltä ylöspäin. Prosessijohtamisen lehtori ei ollut varmaan ajatellut opetuksensa johtavan tämänkaltaisiin käytännön sovelluksiin.

Kaikki aamun kuolleet olivat vaatineet vain yhden laukauksen. Ampuja piti sitä itsestäänselvänä mutta antoi samalla tyytyväisyyden häilähtää mielessään. Oli vaikea keskittyä kerta toisensa jälkeen niin, etteivät kaulukseen valunut sade tai syrjäsilmiin heijastuneet valonvälähdykset häirinneet ampumista. Ammattilainen sai olla ylpeä luotettavista tuloksista.

JOTAIN MEILTÄ ON KUITENKIN
JÄÄNYT NÄKEMÄTTÄ, SIITÄ
MINÄ OLEN VARMA.
SELLAISTA, MIKÄ ON
ITSESTÄÄN SELVÄÄ
MYÖHEMMIN.

9 789510 487280

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-48728-0